

003478

MOTERŲ DIRVA

Vasario (Feb.) 1953

No. 2

MŪSŲ
LAIKRAŠTIS

A.L.R.K. Moterų Sąjungos
Organas

PRENUMERATA
METAMS

U. S.	\$2.00
Užsienyje	\$2.50
Vienas egz.	.15

Moterų Dirva
Women's Field

SUBSCRIPTION
YEARLY

U. S.	\$2.00
Foreign	\$2.50
Single Copy	.15

TURINYS — CONTENTS

	Page
Vasario 16	3
Antanina Jakaitytė	4
Laiškas iš Vokietijos	7
Aplankė Šv. Tėvą	8
Seimo Rezoliucijos	8
Liudnas Pranešimas	10
Paskutinis Akordas	10
A. A. Dr. V. Karvelienė	11
Marijos Apsireiškimas Šiluvoje	14
From the Heart Sincerity	15
Letter to The Editor	16
Iš Centro Raštinės	17
An Unforgettable Night	18
Su Sąjungietėmis	21
Redakcijos Kampelis	24

Moterų Dirva — (Women's
Field) February, 1953 Vol. 36
No. 2. Published monthly by
A. L. R. C. Women's Alliance
of America, R. F. D. 2, Putnam,
Connecticut. Entered as second
class matter at the Post Office
in Putnam, Conn. under the act
of March 3, 1879.

Raštus, korespondencijas ir "Moterų Dirvos"
visuose reikaluose rašykite šiuo adresu:

MOTERŲ DIRVA
32 ARTHUR ST.
WORCESTER 4, MASS.
Tel. Worc. 7-2553

Address all manuscripts, for "Moterų Dirva"
(Women's Field) to:

Editor — MOTERŲ DIRVA
32 ARTHUR ST.
WORCESTER 4, MASS.

"Lietuva, Tėvyne mūsų,
 Tu drągybių žemė ~
 Vasario 16, 1918
 "Vardan tos Lietuvos
 Vienybė te žydi!"

Ši mėnesį visose lietuvių kolonijose rengiami Vasario 16 dienos minėjimai, Nepriklausomybės šventė. Per 35 metus daug pergyvenome. Daugelis mūsų tėvų, giminių ir draugų ilsisi kapuose. Daugelis sukūrė mišrias tautybės atžvilgiu šeimas ir dingo lietuvių visuomenei. Pasibaigus antram pasauliniam karui daugybė lietuvių atvyko į JAV. Atvykę galėjo jaustis kaip namie, nes rado žmones, kurie kalbėjo jų kalba, bažnyčias, kuriose skambėjo lietuviški pamokslai ir giesmės. Rado organizacijas, kurių tikslas yra dirbti Dievui ir Tėvynei. Rado ir katalikišką lietuvišką spaudą — laikraščius, žurnalus ir knygas

Tų pirmųjų lietuvių Amerikoje dėka lietuviybė išlaikyta iki šiol. Šiais 1953 metais, vasario 16 dieną atnaujinkime tuos kilnius nusistatymus ir pasiryžimus palaikyti lietuviybę.

1919 m. gruodžio mėn. Moterų Dirvoje tilpo Galindos straipsnis: "Ar ištautės lietuviai Amerikoje?" Ten buvo rašoma: "Laikai persimainė; Lietuva pasiliuosavo taigi ir mes turime jieškoti kitokių priemonių apsiginti nuo ištautėjimo. Norint išsigelbėti nuo ištautėjimo, reikia grįžti Lietuvon. Ar šiaip ar taip kalbėsi, bet lietuvių neišlaikys Amerikoje nuo ištautėjimo, kurie sugrįš Lietuvon, tie bus lietuviai, kas pasiliks Amerikoje, ilgainiui bus amerikonas."

Taip buvo rašoma 1919 metais. Sulaukėme 1953 m. ir galime sakyti — lietuviybė gyvuoja. Žinoma, daug nutautėjo, bet tą matome ir kitų tautų tarpe. Ir dabar rūpinamės dėl nutautėjimo pavojaus, tačiau dirbant su tokiu uolumu, su kuriuo dirbo pirmieji ateiviai, lietuviybė nežus. Žinau, kad yra sunku išlaikyti lietuvių kalbą tarpe čia gimusių ir augusių; ypač tarpe tų, kurie jau yra antros ir trečios kartos, nes jie yra amerikoniai, bet yra galimybė išauklėti juos lietuviškoje dvasioje.

1953 m. Vasario 16 diena — Nepriklausomybės šventė tebūnie Lietuvybės Šventė Amerikoje!

"Vardan tos Lietuvos Vienybė težydi!"

M. P.

ANTANINA JAKAITYTĖ

Moterų žadintoja

Viena skaisčiausių asmenybių Amerikos lietuvių judėjime, tai Antanina Jakaitytė. Trumpam rašinėlyj nelengva įvertinti jos gilaus proto ir jautrios sielos įtakos Moterų Sąjungos pionierėms ir jų veiklai, bet, kad toji įtaka ir šiandien dar gyva ir reikšminga, netenka abejoti.

Antanina Jakaitytė

visai užkietėjusi buvo tėvų širdis, nes mergaitę leido į mokyklą, kai sulaukė devintus metelius!

Bet sykį sukurta liepsna jaunos mergaitės širdyje negeso. Tik kaip pasiekti tikslą, jei namuose visos pastangos nukreiptos į brolių išmokslinimą? Ir nutarė mergaitė mokytis pati per save, kiek jėgos leis. Skaito, kas papuola į rankas, kad tik daugiau žinių įsigytų, tačiau ir tų knygų mažai tebuvo galima gauti spaudos draudimo laikais.

Kiek paaugusią, ją matom slaptam knygnešių būrely padedant gabenti iš Prūsų draudžiamą spaudą ir ją platinant. Darbas ėjo sekmingai, nes Jakaičių sodyba buvo tik už dviejų mylių nuo Prūsų sienos.

Užimta kaip ir kitos ūkininkaitės ūkio ruošą, vienok rado laiko ir rašyti. Būdama 17 metų, sukuria pirmąsias savo eiles: "Apie Sintautus" ir "Pavasaris". Jose išlieja savo jautrią širdį, jaunystės svajones, tačiau nujaucia, kad ne poezijoje tikroji jos kryptis, bet prozoj. Ir pradeda rašyti, tik ne beletristiką, bet savo gabumus kreipia į kėlimą viešumon moterų klausimo, nupiešiant vargingą ir skaudžią lietuvių moters socialę padėtį, nes matė jų nepakenčiamas gyvenimo sąlygas, kentė tą pačią panieką ir diskriminaciją kaip ir kitos.

Ne rožėmis klotais keliais tenka eiti idealistams ir šviesos nešėjams. Taip ir A. Jakaitytei teko eiti erškėčiuotu keliu, pergyventi gaivališkos neapykantos ir paniekos audras dėl savo idealo ir gyvenimo tikslo — moterų teisių lygybės.

Kas iššaukė tą jos griežtą nuosprendį kovoti dėl teisių lygybės? Atsakymo turime įieškoti toj aplinkumoj ir gadynėj, kurioj teko Antaninai augti ir gyventi.

Gimė ji iš pasiturinčių ūkininkų 1883 m. rugsėjo 23 d., Bridžių kaime, Sintautų valsčiuje, Suvalkų rėdyboj. Tais laikais nelengva buvo įgyti mokslą bernaičiams, o ką jau besakyti apie mokslą mergaitėms! Mažai tekreipta dėmesio ir į mažos Antaninos troškimą mokslu. — Kam čia mergaitėi reikalingas mokslas? Juk, kunigu nebus, o paragavus mokslo dar gali ir padykti. Tačiau ne-

Giliai visa tai atsiliepė jautrioje jaunos mergaitės širdyje, neišdildomai įsirėžė jos sieloj ir užgrūdino pasiryžimą kovoti prieš tą tamsumą, kuris moterį vergės, net gyvulio, vietoj laikė. Labiausiai žeidė jos širdį faktas, kad daugelis net išmokslingų vyrų niekuo nesiskyrė nuo tamsiausio kaimiečio savo elgesiu ir pažiūra į moteris, nesuprasdami, ar gal ir nepajėgdami suprasti, kad tokiu savo elgesiu trugdo savo ir tautos kilimą.

Tat ir pasiryžo A. Jakaitytė savo korespondencijose ir straipsniuose "Liet. Balse", "Šaltinyje", "Lietuvitėj" ir "Vienybėj" kelti tuos nelygybės ir išnaudojimo vaizdus, klibinti užsnūdusią tautos sąžinę, kad pabustų ir suprastų, kad tik ant bendros papėdės esant abiem lytim tegalima tikėtis tikrosios tautai pažangos.

Žinoma, neviesiems galėjo patikti tokie raštai. Ir vienas toks straipsnis, "Kaip Katalikų Bažnyčia Skaito Moteris", tilpęs "Šaltinyje", sukėlė nemažą audrą. Po savo raštais dažniausiai pasirašydavo "Sodietė" arba "Bridžiukė".

Aišku, ne visi vyrai buvo trumparegiai moterų klausime. Kun. P. Endziulis, matydamas Antaninos gilų protą, raštiškus gabumus ir troškimą siekti aukštesnio mokslo, gavęs tėvų sutikimą, išsirūpino stipendiją iš "Motinėlių" Fondo ir 1903 metais, rugpiūčio 24 d. matome Antaniną Šveicarijoj, Ingenwold'o Šv. Kryžiaus pensijonato mokinių tarpe.

Švietimo ištroškusi jauna siela visa energija pasinėrė į studijas, pamiršta valgį ir miegą, sveikatos nepaiso, kad tik daugiau mokslo žinių įsigytų. Toks gyvenimas negi galėjo neatsiliepti į jaunos mergaitės sveikatą, ir po kiek laiko verčia ją nutraukti mokslą ir grįžti namo.

Namuose raštiško darbo nemeta, bet remdamasi įgytomis žiniomis, eina pasirinktuoju keliu. Dar labiau domisi moterų teisių lygybės klausimu ir 1911 metais matome ją Vilniuje visuotiniam Lietuvių Moterų suvažiavime.

Likimo buvo lemta, kad tolesnė Antaninos veikla persikeltų į Amerikos Jungtines Valstybes. 1912 metais, lapkričio 1 d. atvažiuoja pas savo brolių kun. Joną J. Jakaitį, Worcester, Mass., kleboną. Čia greit susipažįsta su bendraminčia Uršule T. Jokubauskaite, su kuria dažnai sueidamos svarsto moterų reikalus, daro planus ir prieina išvados, kad tik suburus moteris vienon centralinėn sąjungon tebus galima platesniu mastu skleisti švietimą ir savo reikalų supratimą. Atsiranda ir daugiau pritarėjų tai nuomonei, būtent: Veronika Liutkienė, Teklė Urbonavičiūtė - Mažeikienė, Kotrina Juškienė, Ona Aniuoliauskiūtė ir, jau mirusios, M. Čižauskienė, Monika Bulvičienė, ir M. Daugelienė, kurios susitarusios ir sudaro branduolį būsimosios naujos A.L.R.K. Moterų Sąjungos. Vėliau ir kitos prisideda prie to būrelio.

Beveik tuo pačiu laiku lietuvių moterų klausimu ir teisių lygybe giliai interesuojasi, dabar jau miręs, J. Miliauskas ir Agota Sutkaičiūtė iš Pittsburgh, Pa. Jų susidomėjimas buvo daugiau teoretinio pobūdžio, taigi sužinoję, kas worcesteriečių daroma, ne tik entuziastiškai pritarė, bet gelbėjo savo patarimais, pavesdami worcesterietėms teoriją įgyvendinti praktikon.

Ir ėmėsi jos darbo! Į 4-tąjį A.L.R.K. Federacijos Kongresą, įvykusį 1914 m. rugsėjo 23-25 d., Chicago, Ill., pasiuntė savo atstovę, Antaniną Ja-

kaitytę, kuri su Uršule T. Jokubauskaite, — prieš kiek laiko apsigyvenusią Chicagoje, susitarusios dėl tolesnio veikimo plano, parašo naują referatą — “Apie Moterų Klausimą”. Mat buvo pranešta, kad pirmasis Antaninos referatas tuo klausimu, nusiųstas į Federacijos Referatų Komisiją, “nesurandamas”, ir tik Kongresui pasibaigus — “atsirado”!

Kongresas, išklauses tuo klausimu Jakaitytės, Jokubauskaitės ir didelio moterų prietelio kun. Fabijono S. Kemėšio referatų ir kalbų, pritarė Moterų Sąjungos steigimo idėjai ir pavedė tą darbą Antaninai ir U. T. Jokubauskaitei, tarėsi pilnai atlikęs savo pareigą.

Nudžiugusios, kad ir tokiu laimėjimu, pasikvietė kongrese esančias atstoves į kitą kambarį ir ten, trumpai pasikalbėjusios, nutarė pasikviesti į savo posėdį ir kitas kongrese esančias viešnias, stebėtojas. Čia joms Jakaitytė ir Jokubauskaitė paaiškino Moterų Sąjungos tikslą, o Jokubauskaitė perskaitė J. Miliausko iš Pittsburgh, Pa. atsiųstą Moterų Sąjungos konstitucijos projektą.

Kadangi susirinkusioms moterims šis dalykas buvo visai naujas, tad trumpai pasikalbėjusios išsirinko komisiją, kuri turėtų organizacijos darbą pradėti ir vesti. Kaip daugiausiai dirbusios ir žinančios šį dalyką, Antanina buvo išrinkta Komisijos ir bendrai viso darbo pirmininke, o Jokubauskaitė pagalbininke. Tačiau nujausdama, kad Chicagoj bus palankesnės apystovos tęsti pradėtąjį darbą, kurio ji negalėtų vesti gyvendama rytuose, A. Jakaitytė patarė kitai pavesti pirmininkavimą, o ji padėsianti patarimu ir darbu tarp rytiečių. Sutikta su jos patarimu ir į Komisijos pirmininkes išrinkta Uršulė T. Jokubauskaitė.

Vienok, drąsios Antaninos mintys, pareikštos žodžiu ir spaudoj, — rašinėjo į laikraščius, “Draugą”, “Kataliką”, “Amerikos Lietuvį” ir vėliau į “Moterų Dirvą”, — susiduria su tuo pačiu siauraprotišku nesąmoningu net kai kurių inteligentų pasipriešinimu, kurį visais amžiais sutinka naujos idėjos. Tačiau idėjos, jei didžios, nežūna kaip žmonės. Taip ir organizuotos lietuvių moterų veiklos idėjos nežūvo, ypač kuomet atsirado ir iš vyrų pusės tokių, kurie į tą klausimą blaiviai žiūrėjo. Tokie buvo du, kurie visa galva augščiau už kitus tuo atžvilgiu stovėjo, būtent, jau minėti J. Miliauskas ir kun. F. S. Kemėšis. Ypač su dideliu dėkingumu visuomet bus minimas, dabar kanauninkas, Kemėšis, kuris pirmutinis išpildė Uršulės Jokubauskaitės prašymą — įvesti “Moterų Skyrių”, jo redaguojamajame laikraštyje “Drauge”, kurį vėliau pavadino “Moterų Dirva”. Tą skyrių redaguoti pavedė Uršulei Jokubauskaitei. Be to, raštu, žodžiu ir patarimais gelbėjo Moterų Sąjungos steigėjoms, o savo užuojauta tikra parama buvo Antaninai, atsidūrusiai tarp keršto ir neapykantos bangų antplūdžio.

Šiais laikais sunku ir besuprasti, kaip kilo tos šlykščios kolionės, tiesiog gaivališka neapykanta, kurią Antanina Jakaitytė turėjo pakelti. Ir už ką?... Už tai, kad jautri jos širdis negalėjo pakęsti tos paniekos ir išnaudojimo, kuriuos kentėjo visos moterys, kad jos blaivus ir gilus protas permaitė būdą kaip tą blogumą panaikinti, o permačius, pirmutinę visą širdimi atsidavė tai kovai.

Tačiau tie sunkūs dvasios pergyvenimai paliko savo pėdsakus. Visa širdimi trokšdama pasisekimo atbundančiai lietuvių moterų sąmonei, ir

matydama kaikiurių asmenų aklą nusistatymą griauti, kad ir kilniausią darbą vien tik dėl to, kad ji yra sumanytoja ir uoli rėmėja to darbo, prisibijodama, kad jos vieša darbuotė nepakenktų plėtotis jaunutei Moterų Sąjungai, nutarė pasitraukti iš viešo veikimo.

Kad ir pasitraukė, anaip tol, nenustojo veikti. Iki neapleido Ameriką, palaikė glaudžius santykius su Moterų Sąjungos Centro pirm. Uršule T. Jokubauskaite ir su kitomis veikėjomis, ragindama jas prie didesnių pastangų, drąsindama ir patardama, o atidžiai sekdamą Moterų Sąjungos augimą džiaugėsi jos laimėjimais ir sielojosi nepasisėkimais. Ji savęs nepaiso, neieško garbės; vienintėlis širdies troškimas — pakelti moterų kultūrą, pagerinti jų būvį. Gyvena ir aukojasi tam tikslui.

Perėmusios iš jos rankų uždegtą žibintą, neškime jį drąsiai ir vertingai, siekdamos jos idealo — moterų ir visos žmonijos gerbuvio.

Uršulė T. Daukantienė

“Iš praeities, tavo dukros, lai stiprybę semia”... Prisilaikydama tų žodžių ir norėdama supažindinti naująsias sąjungietes su mūsų pionierėmis, M. D. redakcija karts nuo karto talpins žinių iš jų gyvenimo ir veiklos Moterų Sąjungoj.

LAIŠKAS IŠ VOKIETIJOS

Lietuvių kolonija,
Wehnen, Vokietija

1952 m. liepos m., kolonijos kapeliono kun. Augustino Steigvilo iniciatyva, buvo sušauktas kolonijos R. Katalikų moterų Dr-jos steigiamasis susirinkimas. Į draugiją įsirašė 14 narių. Išrinkta valdyba: pirmininkė Juzė Augaitienė, pavaduotoja Liucija Juozapaitienė, sekretorė Elena Vasiliauskienė, išdininkė Marija Karasiejienė ir narė Irena Lukšienė. Susirinkimų buvo keturi. Šiu metų spalio mėnesio 26 d. susirinkime nutarta iš gautų iš N.C.W.C. medžiagų liekanų gabaliukų pasidalinus tarpe savęs pasiūti kolonijos katalikų vaikučiams drabužėlių. Tie rūbeliai jau siuvami ir šių metų gruodžio mėn. 6 d. numatomas vaikučiams įteikimas dalyvaujant N.C.W.C. atstovei.

Beto buvo nutarta surengti vėlinių minėjimą kapuose. Iš suaukotų kolonijos gyventojų pinigų mirusiųjų lietuvių kapai papuošti nupirktomis gėlėmis, vainikais ir žvakutėmis. Dabartiniam kolonijos kapelionui Kun. Šaliamonui Kaunui vadovaujant, buvo nuvykta vėlinių išvakarėse į kapus, prie papuoštų ir uždegtomis žvakutėmis kapų, pasimelsta už mirusius tautiečius, sugiedant “Angelas Dievo” ir pabaigai “Marija, Marija.”

Draugija iš kolonijos vadovybės yra gavusi nemokamai patalpas savo reikalams — susirinkimams, posėdžiams ir pn. Taip pat gauta nemokamai naudotis siuvama mašina, kuri yra minėtoje patalpoje.

E. V.

APLANKĖ ŠV. TĖVĄ

Neperseniai Vatikano laikraštis *Osservatore Romano* aprašė apie vieną mergaitę Rosa Campoli, kuri yra dabar 15 metų. Baisi tragedija įvyko, kai mergaitė dar buvo tik mažas kūdikis. Ji miegojo lopšelyje jos tėvų menkame namelyje, o per praviras duris įėjo kaimyno kiaulė, kuri, radus kūdikį vieną, puolė ją. Į keletą momentų gyvulys apkramtė kūdikio viršutinę lūpą, jos nosį, ausį ir dalį veido. Jos gyvybė buvo išgelbėta vieno netikėtai atvykusio ūkio darbininko.

Mergaitė buvo perjauna, kad galėtų atsiminti tą įvykį, bet 11 metų ji kentė vargą ir atstūmimą. Kiti vaikai nenorėjo žaisti su ja nei sykiu sėdėti tame pačiame suole mokykloje, ir kai vargšė žvilgtedėdavo į veidrodį, ji negalėjo pažiūrėti pati į save. Jos didžiausias skausmas buvo, kad neturėjo viršutinės lūpos, negalėjo išreikšti savo meilę savo motinai, negalėjo jos pabučiuoti.

Šv. Tėvas, išgirdęs apie vargšę mergaitę, rūpinosi, kad ji būtų atvežta į Šv. Teresės vaikų ligoninę Romoje. Mergaitė išbuvo ligoninėje 4 metus ir turėjo nemažiau kaip 30 operacijų. Jos veidas buvo permaintytas ir pataisytas, ir šiandien ji yra linksma ir graži jaunuolė.

Atėjus laikui apleisti ligoninę, ji troško, kad pirmiausia ji galėtų aplankyti Šv. Tėvą, jos didį geradarį, ir su šypsena Jam padėkoti.

MŪSŲ 24-to SEIMO REZOLIUCIJOS

Kaip vykdėme 24-tame seime priimtas rezoliucijas?

1. *Dalyvauti katalikiškoje akcijoje visoje Amerikoje, tarpe lietuvių ir svetimtaučių.*

Manau, kad tas buvo vykdoma, kiek buvo galima, visose kuopose. Mass., Maine ir N. H. Apskr. sukviestose Naujosios Anglijos Moterų Konferencijose. Patartina, kad ir kiti apskričiai tokias konferencijas rengtų savo apylinkėse.

2. *Naujų ir jaunų moterų įtraukimas į organizaciją.*

Vajus parodė, kad jaunos moterys nesiraso į pašėlpos ir pomirtinės skyrius, bet daugiausiai į Apšvietos skyrių. Jeigu tokia šių dienų linkmė, prisitaikinkime prie jos. "*Lietuvybės palaikymui rūpintis įtraukti naujas nares,*" — skaitom rezoliucijoje. Ar mums rūpi "*Lietuvybės palaikymas*" ar materialiai dalykai? N. A. Konferencija be jokių abejonių aiškiai parodė, kad tremtinėmis rūpi apšvietos dalykai ir, kol mes negalėsime joms parodyti, kad mums rūpi ideologiniai ir kultūriniai dalykai, jos didžiumoje nestos į mūsų eiles.

3. *Prašyti naująją Centro Valdybą paruošti religinio, kultūrinio ir socialinio veikimo programą —*

Iki šiol ta programa nepasirodė. Skaitydamos "M. D." matome, kad Centro Valdyba turėjo daug darbų, rūpesčių ir nepabaigtų reikalų. Bet dar nepervėlu; tokia programa yra būtina reikalinga, ypatingai dabartiniu laiku, kada mes kreipiamės į tremtines, kviesdamos jas įsirašyti į Sąjungą.

4. *Svarstymas ideologinių, kultūrinių ir socialinių klausimų įvairiuose "M. S." susirinkimuose bei suvažiavimuose.*

Tiek daug svarstome organizacijos reikalus, kad nelieta laiko tiems dalykams. Taip pat nepasistengiame išanksto prisirengti prie tokių programų.

"MOTERŲ DIRVA"

1. *"M. D." padaryti viso pasaulio lietuvių katalikų moterų laikraščiu.*

Centro Pirm. ir Red. susirašinėjo su įvairių kraštų moterimis bei organizacijomis. Pasaulio Kat. Mot. Org. siunčia raštų į "M. D." Bet kadangi prenumeratų gauta labai mažai, jaučiama, kad Mot. Dirva gal nėra joms įdomi, nes mes tiek daug rašome apie savo organizacijos dalykus, ypač daug įvairių apyskaitų. (Red. parengs rekomendacijų šiuo reikalu seime).

2. *Skirti pirmą vietą "M. D." moters idealų ir reikalų klausimais.*

Kiek buvo galima, buvo daroma, bet redakcijai nevisados pavyko surasti rašytojus toms temoms.

3. *Priimti korespondencijas iš viso pasaulio apie moterų veiklą bei jų reikalus.*

Kiek buvo atsiųsta, tilpo M. D.

4. *Pasistengt žurnalą platinti visame pasauly.*

Centro Pirm. ir Red. rūpinosi, bet pasekmės nebuvo labai geros. Gal M. D. turės būti permainyta — jos formatas, viršelis ir tt. (Red. rekomenduos seime).

PAŠALPOS REIKALU:—

1. *Atidaryti pašalpos skyrių Kanadoje.*

Centro Valdyba tuo rūpinosi, bet kadangi valdžia reikalauja license Kanadoje, tas nebuvo įvykdyta.

M. S. istorijos rašymas į knygą, kurią išleido Kanados Lietuvių Kat. Mot. Draugija.

Knyga jau išleista ir yra M. S. aprašymas. (Knyga "Mūsų Keliai" galima įsigyti "M. D." Red. — \$1.00).

Tai trumpa apžvalga mūsų "Rezoliucijų". Jau tik 6 trumpi mėn. iki seimo. C. Pirm. daug rašė apie mūsų organizacijos padėtį ir sunkumus, kurie mus trukdo. Studijuokime ir gerai susipažinkime su visais dalykais, kad šiame seime galutinai būtų sutvarkyti organizacijos reikalai.

M. P.

KĄ GIRDĖJOME

1952 m. gruodžio 14 d. įvyko New Yorko apylinkės lietuvių katalikų seimelis. Paskaitą apie moterų organizavimą skaitė mokytoja M. Galdikienė, buvusi Lietuvoje moterų organizacijos pirmininkė.

Seimelis priėmė rezoliucijas organizuoti jaunimą į Vyčius, moteris į Moterų Sąjungą, visus kvieisti apsidrausti L.R.K. Susivienijime ir remti Bendruomenės organizaciją.

Donna Kaminskienė, Chicagos Apsk. raštininkė, darbuojasi nevien tik lietuvių tarpe, bet prisideda ir prie Chicagos politinių organizacijų.

LIUDNAS PRANEŠIMAS

Pranešimas gautas Moterų Dirvos Redakcijoje gruodžio 30 d. 1952 m.:

A. † A.

Baigdama sveikti po sunkios kepenų operacijos, aprūpinta švč. Sakramentais, Strasbourg, Toussaint ligoninėje, nelauktai gruodžio mėn. 27 d. 1952 m., 8 val. ryto atsiskyrė su šiuo pasauliu

Veronika BAKŠYTĖ - KARVELIENĖ

Dr. Phil.

Laidotuvės Strasbourg gruodžio mėn. 30 d. 1952 m.

Prašydami pasimelsti už velionę, šią liūdną žinią praneša su giliu gedulu

Vyras, duktė ir giminės

A. a. Veronika Karvelienė buvo pirmininkė Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų Sąjungos.

Moterų Sąjungos Centro Valdyba, visos Sąjungietės ir Moterų Dirvos Redakcija reiškia gilią užuojautą Dr. P. Karveliui, jo dukrai ir giminėms.

PASKUTINIS AKORDAS

Maironis

*Vis tai buvo ...
Bet jau žuvo,
Vien tik giesmėje paliko!
Daug mylėta,
Daug kentėta,
Ne dėl vistančio vainiko
Skausmo valandoj pradėta.*

*Jei tau liūdna bus kada,
Ar ilgėsis ko širdis,
Atsivėrusia žaizda
Atsilieps tau praeitis,
Atsiskleisk šias eilutes:
Daug sau artimo atrasi,
Ir už drauges - sesutes
Tuomet jas giliau suprasi...*

*Rasi, tuomet tau širdis
Pasakys, kad vien tik jis
Taip kilniai tave mylėjo!
Tu, jo sielai svetima,
Meilę lošei žaisdama,
Ją prisiekdama ant vėjo!..
Ir už ką ją neseniai
Lengva širdžia išmainei?*

*Kas buvo,
Jau žuvo,
Sugrįžti negali!
Tik skausmo žaizda
Prašneks gal kada,
Primindama brangiąją šalį,
Kuri jau sugrįžt negali!..
Negali, negali!..*

A. A. DR. VERONIKA KARVELIENĖ - BAKŠYTĖ

Gimė 1898 m. gruodžio mėn. 13 d. Suoleliuose, Kuktiškių parapijoje, Utenos apskrityje, ūkininkų šeimoje. Savo vaikystę praleido Paraudės vieniemyje prie didelio ir gražaus Paraudės ežero, kuris buvo giliai surištas su jos tėviškės ir vaikystės atsiminimais.

*A. a. Dr. Veronika Karvelienė-
Bakšytė*

Pirmuosius mokslus pradėjo Vilniuje. 1915 m., besiartinant vokiečių kariuomenei Vilniaus link, kartu su lietuviškuoju jaunimu pervažiavo į Voronežą, kur 1918 m. baigė Martyno Yčo mergaičių gimnaziją. Po to grįžo į Vilnių pas savo brolių a. a. Kun. Dr. J. Bakšį.

1919 m. buvo beįstojanti į Vilniaus universitetą, bet besiartinant Želigovskio armijai, pabėgo į Kauną ir ligi 1921 m. dirbo ELTOJE, vakarais lankydama Aukštuosius Kursus, Lietuvos universiteto pirmakūną.

Studijavo Muensterio, Muencheno ir Karaliaučiaus universitetuose, Vokietijoje. 1929 m. Karaliaučiaus universitete įsigijo filosofijos daktarės laipsnį.

Nuo 1930 m. ligi 1940 m. gyveno Noreikiškių ūkyje, Garliavos valsč. Kauno apskr. Užėmus Lietuvą rusams, 1940 m. rugpjūčio mėn. 26 d. su penkių metų dukrele perėjo Vokietijos sieną ir pervažiavo į Berlyną. Jame pasiliko ligi 1942 m. rugpjūčio mėn. Tais metais grįžo į Lietuvą, bet 1944 m. liepos mėn. 7 d. okupacinės vokiečių valdžios ištremta su visa šeima išvyko iš Lietuvos. Ligi 1945 m. gyveno Austrijoje, Vienoje, po to persikėlė į Vokietiją: trumpam laikui į Deggendorfą, o 1945 m. gale į Tuebingeną, kuriame išgyveno ligi pat savo gyvenimo galo. Sveikatai pablogėjus, atsigulė į Strasburge esančią Visų Šventųjų ligoninę, kurioje po sunkios kepenų operacijos ir plaučių uždegimo 1952 m. gruodžio mėn. 27 d. 8 val. staiga mirė.

VISUOMENINĖ VEIKLA

Didelę dalį savo gyvenimo pašventė keliams ieškoti, kad Lietuvos moteris turėtų teisių lygybę ne tik teorijoje, bet ir gyvenime. Ypač rūpinosi Lietuvos ūkininkei atitinkančių moters pašaukimui sąlygų sukūrimu.

1913 m. įstojo į Vilniaus ateitininkų kuopą.

1918 m. rudenį, grįžus iš Rusijos į laisvą Lietuvą, dalyvavo savivaldybių rinkimuose ir buvo išrinkta į Valsčiaus Tarybą Utenoje.

1919 m. pradėjo dirbti Katalikių Moterų Draugijoje, kuriai pirmininkavo p. Galdikienė, ir Abolicionistų Draugijoje, kuriai iš pradžių vadovavo Bitė - Petkevičaitė, o vėliau Dr. Kalvaitytė.

Nuo 1929 m., baigus studijas, Lietuvoje aktingai ir be pertraukos dalyvavo įvairiose moterų organizacijų valdybose ligi pat 1940 m. rusų okupacijos: Katalikių Moterų Draugijoje, Katalikių Organizacijų Sąjungoje, Ateitininkų Taryboje, Abolicionistų Draugijoje, Mergaičių Globos ir Motinos ir Vaiko Sekcijoje prie Katalikių Moterų Draugijos, Kalinių Globos Draugijoje SOTERIJA.

1929 m. įsteigė prie Katalikių Moterų Draugijos Mergaičių Globos Sekciją su Mergaičių Globos biuru ir Darbo Namais. Tam reikalui išrūpino pirmąją pašalpą iš Vidaus Reikalų Ministerijos.

1931 m. suorganizavo Motinos ir Vaiko Sekciją, paruošė jai darbo planus, motinybės namų projektą ir išrūpino jiems pašalpą.

Katalikių Moterų Draugijoje rengė draugijos veikimo planus, aktingai dalyvavo paskaitomis suvažiavimuose.

1933 m. buvo Komiteto pirmininkė Katalikių Organizacijų Sąjungos kongresui rengti, į kurį buvo sutraukta 15.000 moterų (tuo tarpu kai visa Katalikių Organizacijų Sąjunga turėjo 100.000 narių).

Aktingai dalyvavo Abolicionistų Draugijos kovoj, reikalaujančioj panaikinti viešuosius namus ir reglamentaciją.

Nuo 1930 m. iki 1940 m. dirbo Kalinių Globos Draugijoje SOTERIJA, beveik kas antrą sekmadienį besilankydama Kauno sunkiųjų darbų kalėjime, daugiausia pirmininkaudama ruošiamiems kaliniams koncertams ir ruošadama paskaitas įvirių švenčių proga. Drauge su visa SOTERIJOS Valdyba lankėsi pas Vidaus Reikalų ir Teisingumo ministerius keldama kalinių sąlygų pagerinimo klausimą. Dėjo pastangų perkelti didesnius kalinių motinų vaikus į tinkamas patalpas jų augimui ir mokymui.

Atidžiai sekė Tarptautinės Katalikių Moterų Unijos kongresų darbus, darydama pranešimus Katalikių Moterų Draugijos suvažiavimuose. Be to, dar priklausė ir gyvai domėjosi Tarptautinės Mergaičių Globos organizacijos nuveiktais darbais ir suvažiavimais, stengdamasi pritaikyti ir Lietuvoje šios organizacijos metodus materialiai ir moraliai pagelbėti mergaitėms, saugoti jas nuo įvairiausių pavojų ir suteikti joms prieglaudą įvairių nelaimių ir atsitikimų atveju. Kaip ilgamet: Ateitininkų Tarybos Pirmininkė palaikė santykius su Tarptautine Mergaičių Federacija.

TREMTYJE

Pasibaigus karui, 1945 m. Tuebingene atkūrė Ateitininkų Tarybą, Katalikių Moterų Draugiją ir Katalikių Organizacijų Sąjungą. Iš naujo užmezgė santykius su Pasaulio Katalikių Moterų Organizacijų Unija, Pasaulio Katalikių Mergaičių Federacija ir Tarptautine Mergaičių Globa. Suorganizavo Lietuvos atstovavimą šių trijų organizacijų kongresuose Romoje 1947 ir 1952 m. Didžiausia dalimi jos iniciatyva ir darbu buvo surinkta medžiaga ir kruopščiai pasiruošta kongresams, iškeliant lietuvių moters ir mergaitės dabartinį kančios kelią Lietuvoje ir ištrėmimą.

1947-1948 metų laikotarpyje dirbo kaip socialinė kalinių globėja Wuesttembergo kalėjimuose. Lankė daugiausia ilgam laikui sunkiems darbams nuteistus DP kalinius, teikdama jiems moralinę ir materialinę pagalbą. Rūpino Raudonojo Kryžiaus pakietus. Aprūpino kalinius jų gimtųjų kalbų knygomis, susisiekdama su jų tautiniais komitetais ir suveddama juos į kontaktą su komitetais ir dvasininkais, kuriems išrūpino leidimus lankyti kalėjimuose savo tautiečius.

Išemigravus organizacijų darbuotojams ir narėms į įvairius pasaulio kraštus, pradėjo katalikių moterų ir mergaičių apjungimo darbą, kurį toliau tęsė susidariusi Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų Sąjungos Valdyba Paryžiuje. 1951 m. Išemigravus Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų Sąjungos Pirmininkei p. Galdikienei, 1952 m. birželio mėn. perėmė pirmininkavimą. Naujai pertvarkė Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų Sąjungos pagrindus. Jos skatinimų ir raginimų dėka įsikūrė dar 3 naujos Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos. Katalikiškoje spaudoje skatino mergaičių ir moterų skyrių įvedimą, kuriuose būtų galima talpinti grynai moterims rūpimais klausimais straipsniai. Siekė, kad Amerikos Lietuvių Rymo Katalikių Sąjungos organas MOTERŲ DIRVA pasidarytų bendru viso pasaulio lietuvių katalikių moterų organu.

1947 ir 1950 m. dalyvavo motinų klausimams suruoštuose kongresuose Paryžiuje.

1950 m., Šventųjų Metų proga, Jo Šventenybės Popiežiaus Pijaus XII buvo apdovanota ordinu "Pro Ecclesia et Pontifice" už jos nuopelnus Katalikiškajai Akcijai.

SPAUDA

Nuo 1929 m. ligi XX AMŽIAUS atsiradimo redagavo RYTO savaitinį Moterų Skyrių, daugiausia pati užpildydama jo skiltis, rašydama dažniausia auklėjimo ir moterų veiklos užsieny klausimais.

Nuo 1929 ligi 1940 m. bendradarbiavo MOTERYJE ir NAUJOJOJE VAIDILUTĖJE. Rašė daugiausia auklėjimo klausimais ir iš tarptautinės veiklos.

Įvairiuose Katalikių Moterų Draugijos kursuose ir suvažiavimuose skaitė paskaitas taip pat dažniausia auklėjimo klausimais.

Apie a. a. Dr. Veronikos Karvelienės paskutines gyvenimo dienas taip rašo iš Vokietijos Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų Sąjungos generalinė sekretorė:

"Vis dar sunku tikėti, kad jos jau nebėra šiame pasaulyje... ji ir mirė, esu tikra, beregzdama tolimesnius PLKOS planus ir tikėdamasi, kad jie bus įgyvendinti. Kai aš vakare atvažiavau į Strasburgą jos aplankyti, radau ją labai gerai nusiteikusią, tik po nelengvos operacijos ir vos praėjusio plaučių uždegimo gana išvargusią ir išblyškusią. Ji mane išklausinėjo ką esu padariusi ir kitai dienai nustatė visą planą. Tačiau 8 val. rytą ji staiga nuo embolijos mirė... Tokia yra Dievo valia ir tešviečia jai Amžinoji Šviesa".

MARIJOS APSIREIŠKIMAS ŠILUVOJE

Marijos apsireiškimas įvyko 1608 m. toj vietoj, kur buvo Švenčiausios Mergelės Gimimo garbei pastatyta bažnyčia, sudegusi 1535 m. ir nebeatstatyta. Netoli tos vietos savo kirke buvo pasistatę kalvinai, ir čia gyveno jų pastorius. Daug šiluviškių taip pat buvo pasidarę kalvinais. Vieną dieną ganiusiems tenai piemenims Marija pasirodė ant akmens — jauna, gražiai pasipuošusi, su kūdikėliu ant rankų, verkianti ir tyli. Vakare piemenys papasakojo tą atsitikimą namiškiams ir pažįstamiems. Kitą dieną susirinko daug šiluviškių, lyg laukdami įvyksiant ką nepaprasta. Atėjo ir kalvinų pastorius su savo mokiniu Saliamonu. Jiedu ėmė barti žmones, kam jie tiki kažkokią baidyklę pasirodant. Ir jiems dar besibarant staiga vėl pasirodė Marija su kūdikiu ant rankų ir gailiai verkė. Tada pastorius kreipėsi į ją ir paklausė, ko ji verkianti. Marija atsakė: „Kitados čia buvo garbinamas mano Sūnus, o dabar ariama ir sėjama.“ Abu kalvinai, lyg būtų žado netekę, nutilo ir nieko daugiau nebeklausė.

Šis regėjimas labai sujaudino visus šiluviškius. Iš senelių jie buvo girdėję, kad toj vietoj ištikro buvusi katalikų bažnyčia, ir kad žmonės, be kitko, labai mėgę melstis į Dievo Motiną.

Įvykio garsas pasklido po visą kraštą. Žemaičių vyskupas atsiuntė kan. J. Kazakevičių jo ištirti. Vienas šimtmetis aklas senelis tvirtino, kad įvykio vietoje, buvusios bažnyčios griuvėsiuose, užkasta geležinė dėžė su bažnyčios raštais, stebuklinguoju paveikslu, arnotu ir kitais dalykais. Kan. Kazakevičius pradėjo jieškoti dokumentų, įrodančių, kad ši vieta, dabar valdoma kalvinų, priklausė katalikams. Vieną tokį dokumentą jis rado Raseiniuose, bet jo buvo permaža iškelti kalvinams bylą. Tada — buvo praėję ketveri metai, — kan. Kazakevičius grįžo į Šiluvą, pasiėmė akląjį senelį ir prašė, kad jis nurodytų, kur buvo užkasti bažnytiniai daiktai. Senelis, atvestas prie apsireiškimo vietos, staiga praregėjo. Atpažinęs vietą, jis liepė kasti žemę, ir buvo atrasta dėžė su aukščiau minėtais daiktais. Tai įvyko 1612 m.

Byla su kalvinais buvo laimėta po 10 metų (1622). Buvo atgautas ir senosios bažnyčios varpas, kuris turėjo įrašą: „O florans rosa, Mater Dei speciosa (O žydinti Rože, Dievo Motina nuostabaus grožio)“. Baigus statyti naują bažnyčią ir ją pašventinus, senasis varpas vėl prabilo 1623 m. Žmonės dešimt tūkstantinėmis miniomis pradėjo plaukti iš įvairių Lietuvos vietų. Ilgainiui bažnyčią reikėjo didinti, ir tai padaryta 1651. Po 140 metų (1786) buvo pastatyta puošni renesanso stiliaus šventovė, o toj vietoj, kur Marija apsireiškė, pradžioje buvo įrengta medinė koplyčia; 1912 m. pradėta statyti puošni mūro koplyčia, baigta 1924 m. Koplyčios viduryje, ant akmens, kur pasirodė Marija, įrengtas altorius su aukštai iškelta Švenčiausios Mergelės statula.

Iš Nek. Prasad. Seserų leidinio.

FROM THE HEART — SINCERITY

A. M. Wackell

We have often heard many forms of welcoming speeches, greetings and addresses. Some were conspicuous in content; some eloquent and polished; others were thought — provoking; still others were rhetorically perfect; and others, unadorned but tremendously impressive. Some remained with us for the moment then faded away; yet others left a permanent impression. Such a welcoming address was extended to us recently in Hudson, Massachusetts, when delegates from our state, from New Hampshire and from Connecticut convened for a conference.

Those delegates, who had the extraordinary pleasure of listening to the words of welcome from Reverend Paul M. Martin, pastor of Christ the King Church, were deeply grateful for his sincere belief in the merits of our language and our people.

Father Martin did not come with a prepared text or manuscript from which he could read his welcome. Yet the words that flowed forth were full of genuine interest and admiration for the Lithuanian Language and the Lithuanian people.

I begged Father Martin to give me a copy of his welcoming address so that others may have the pleasure of reading it in the journal. Father Martin explained that there is no copy and what he said came from within him. "Surely," I persisted, "if it all came from within you, from your heart, then you should remember enough of it to write it out on paper and send it to me." After several moments of uncertainty as to whether he could remember everything he said, he finally agreed to do his best. Father Martin sent it to me and now, I am passing it on to you.

"A summary of my remarks on the occasion of the Catholic Lithuanian Women's convention, in Hudson, Mass., October 12, 1952.

Three things are to be noted:

- 1st) *You are Lithuanian;*
- 2nd) *You are Catholic;*
- 3rd) *You are a Beneficent Society.*

1st: You are to be congratulated for having maintained your Language, your Traditions, and especially your Religion. This has been most difficult, in virtue of the fact that in many cases it has been impossible for you to maintain and support private schools of your own...

You may be justly proud of your ancestry: Lithuania has produced great Men of Letters, Great Scientists, Poets, Historians, Statesmen. Besides furnishing to this country outstanding American citizens and patriots, your people have enriched America by bringing to its shores the riches of Lithuanian Lore, Language and Traditions... America in turn is proud of you!

2nd: *You are Catholics, deeply rooted in your Faith,* and irrevocably attached and devoted to the person of the Holy Father, the personal representative of our Lord and Savior, Jesus - Christ, in this world. Under the tyranny and oppression of the Red Tyrants, your people have suffered Martyrdom by the thousands... Like the Roman Christians of old, who were

torn apart and devoured by the tigers and lions in the Coliseum, your people, in Lithuania, have valiantly endured untold tortures and cruelties, rather than give up their Faith — Truly, as they had promised, at Confirmation, they have remained brave Soldiers of Christ, faithful unto death...

3rd: *You are a Beneficent Society*: As such you are carrying out the great command of Charity, given to us by Our Lord: "Thou shalt love thy neighbor with thy whole heart, with thy whole soul, with thy whole mind..."

You are fulfilling this great precept of Love, by helping out in times of great need, of sickness, and especially at the hour of death...

"By this shall all men know that you are disciples: if you have Love one for another..."

Continue to remain steadfast, therefore, in maintaining your Language, your Traditions, and your Religion — Be ever faithful to the great law of Love of Neighbor, and God will bless, and prosper you always."

Those who heard Father Martin's address will note that his summary (though this is not the complete address) has been written exactly as he spoke.

*We may say many things,
That come from the mind
Yet, cannot allways be remembered again;
Our tongues may be glib
And what is once spoken
Is as quickly forgotten;
But that which comes
From within the heart
Is all sincerity
And never forgotten.*

A. M. Wackell

LETTER TO THE EDITOR

I read in the M. D. that someone wanted to know how to plan a year's program. This is what we did last year. First a program committee of 5 members was named. This committee of 5 met and drew up the following program: — (Of course a committee was chosen for each months activities.)

January — Installation of new officers — Coffee hour to honor outgoing officers.

February — Pre-lenten card party (Kugelis was served with refreshments.)

March — Lenten talk by spiritual adviser (Following regular monthly meeting.)

April — Fashion Show.

May — Mother's Day Program.

June — Auction Sale.

Sept. — Speaker on Interior Decorating (after meeting).

Oct. — Halloween Dance.

Nov. — Rummage Sale.

Dec. — Christmas Party (after meeting).

I hope this will be of some help.

Adele S.

IŠ CENTRO RAŠTINĖS

AUKOS GAUTOS IŠ KUOPŲ

Rugpjūčio mėnesį

Kuopa 20	Chicago, Illinois	\$10.00
" 56	Springfield, Illinois	10.00
" 60	Melrose Park, Illinois	5.00
" 57	Manchester, Connecticut	30.00

Spalio mėnesį

Kuopa 48	Cicero, Illinois	\$10.00
" 54	Detroit, Michigan	10.00
" 53	Linden, New Jersey	10.00
" 2	Cicero, Illinois	10.00
" 74	Los Angeles, California	10.00
	Connecticut Apskritis	30.00

Lapkričio mėnesį

Kuopa 33	New Haven, Connecticut	\$25.00
" 49	Chicago, Illinois	10.00
" 70	Westville, Illinois	10.00
" 69	Worcester, Massachusetts	50.00

Viso gauta aukų į Lėšų fondą — \$230.00

Visos mūsų Sąjungos vardu tariu visoms kuopoms nuoširdžiai ačiū už atsiųstas aukas. Tas nors truputį pagelbsti apmokėti Lėšų fondo skolą. Bet dar toli gražu, kad tas fondas būtų išlygintas.

NAUJOS NARĖS ĮSIRAŠĖ LAPKRIČIO MĖNESĮ

5 kuopa	Mary Vaitekaitienė	Apšvietos skyruais
5 "	Petronelė Baniienė	" "
21 "	Kazė Cijūnelienė	Pašelpos ir Pomirtinės skyrius
21 "	Aleksandra Kivenienė	Pašelpos ir Pomirtinės skyrius

Pastaba: 21 kuopa, Chicago, Illinois, įrašė pagal Draudimo Departamentą dvi nares į Pašelpos ir pomirtinės skyrių. Kodėl negali kitos kuopos padaryti tą patį? Jeigu kiekviena kuopa įrašytų bent po dvi naujas nares į Pašelpos arba pomirtinės skyrius, nebūtų priekaištų iš Draudimo Departamento.

Jeigu kiekviena kuopa įrašytų dvi nares į Pašelpos arba pomirtinės skyrius, tai kas metai mūsų Sąjunga paaugtų 120 narių.

Nauji metai tegul būna mūsų Sąjungai nauji darbai. Iki seimo stenkimės padidinti mūsų ORGANIZACIJĄ. Lauksime iš kitų kuopų naujų narių aplikacijų.

Marijona Vaičiūnienė,

Centro Raštininkė

AN UNFORGETTABLE NIGHT

By

G. Kaneb

Far ahead the green light blinked the direction of the open sea. Jean let the oars rest for a moment, debating as to the direction she would send the dinghy. Closely knit, the dark foggiess of night was blurring the shore line and shutting out the clear vision of the other small boats in the harbor.

"Don't get lost", Allan had cautioned her. "You know you aren't too familiar with that pair of oars yet".

"Don't worry", Jean had responded. "With all the other boats in the harbor, I can't possibly lose my bearings."

"Yes, but the fog's begun to settle in," Allan had explained. "Whatever you do, keep your sense of direction."

"I can see our riding light, anyway," Jean had answered simply. "I'll be able to find my way back to the boat."

Allan had shaken his head. "Well, since you're determined to go out by yourself, tonight, I suppose there's no use trying to stop you."

"I've got to learn how to handle this boat by myself sometime", Jean said. "It might just as well be right now."

"Well, climb into the dinghy; I'll hand you the oars and untie the tow rope." Allan shook his head as Jean planted one foot too much in one end of the small boat, almost forcing it to tip over. "You've got to learn to balance your weight. That thing can tip over as easily as a toy."

"Oh, for the love of Pete! I'll get nothing but a good ducking, that's all", Jean muttered impatiently. "If I'm the one to get wet, you've nothing to worry about."

"But I'd be the one with the job of fishing you out." Allan explained. "I don't particularly relish the idea of a dripping object on a nice clean boat."

"Oh, bother the boat!" Jean had sat down angrily on the seat, holding out impatient hands for the oars. "If you hear any sounds of shipwreck, don't bother to look over the side."

Allan handed her the oars carefully, one at a time. Before he untied the rope that held the dinghy to the back of the yacht, he leaned forward for a final cautioning remark. "If you lose your sense of direction, just remember, *don't* row toward the green light. That's out to open sea."

Jean didn't bother to answer. At the moment she was too busy with the task of accustoming herself to the feel of the oars against the slapping water. Determined that Allan should not remark again upon her lack of knowledge, she dug the oars deep into the water. One of them slipped from her hands, almost jumping from the oarlock.

"Out, not down", Allan patiently explained. "That's the way to make yourself move through the water."

"Oh, go on back to your book", Jean muttered, "I can manage this by myself."

"If you get lost, or if you can't manage the boat, just let out a yell for one of us," Allan repeated, withdrawing from the rail.

"I'll drown before I'll ask for assistance from either of them, Jean muttered through her teeth. "They've been scornfully remarking on my inability as a seaman all this time. I've got to show them that I can hold my own."

The balance of the small craft was difficult to maintain. Against the slapping of the waves, Jean found that she was making small headway. She dug into the water again, spinning halfway to the right. The necessity of maintaining an equal pressure on the oars was becoming more apparent to her.

"The water is rougher tonight than I had anticipated", Jean thought. "It looked calm and quiet from the boat." For a minute or two she half debated the advisability of going back; then, she flung back her head in determination. Both Allan and Frank had been out in the boat that evening, forcing it through the water with no apparent effort on their part.

"There can't be anything too complicated about it", she repeated to herself. "Both of them can row for an hour without becoming the least bit tired." Already the effort of trying to hold the boat steady and in one direction was making the back of her shoulders ache.

"Relax", she muttered, "that's the solution. All I've got to do is learn the rhythm of it all." But rhythm, she perceived, was not so easily achieved; concentrating on one motion led to slipping up on another. Exhaustedly she rested her oars for the moment. The current of the water had carried her along while she was experimenting. The ships were dim in the distance, their riding lights trailing long reflections through the water.

Once more Jean applied herself to her oars; the rhythm was coming better; she was moving her oars equally, but she was showing small progress in the direction in which she was heading. She looked up to find her bearings, but discovered that her close attention to rowing had resulted in her loss of direction. For a moment panic gripped her coldly; then her reason came back to her.

"Don't be silly", she muttered to herself, "you can't possibly get lost in here. There are boats and boats.. and the shore isn't far away."

In an attempt to persuade herself that there was no cause for worry, she rowed as casually as possible. Too casually, in fact, she soon realized, feeling the boat being carried in the opposite direction from which her efforts were directing it.

"Well", she muttered, "much as I have the intention of proving to them that I can learn the arts of seamanship, I think I'd better call off the exhibition for the night. When I get back to the ship, I'll analyze my problem."

The feat of returning to the boat, however, was not as simple a piece of work as it was a statement. First of all, her direction must be determined.

Confused for the moment, she let the oars rest and stared into the closing darkness of the harbor.

"That's funny, but I can't seem to make out our riding light. The last time I looked, it was just over there." She squinted her eyes with the effort of decision. Far ahead to the left was the flashing green light, the beacon that signified open sea.

"That must be our light, over there", Jean debated, then decided. She turned her dinghy in the direction and applied her efforts to the oars. The pulling against the current was difficult, but she disregarded it as she perceived the growing nearness of her target.

"There", she exclaimed in satisfaction, "these oars aren't too bad to handle.. when one gets used to them. However, by the time I get back to the ship, I won't mind giving them up for the night. I think that's just about all the rowing that I can stand for one evening."

Dark shapes of yachts, fishing boats, and small vessels of all types loomed occasionally at her through the gloomy wetness of the harbor. With nervous energy, Jean pulled constantly at the oars, carrying the boat through the water. Just ahead of her she could see the riding light that was her beacon.

"Oh", she muttered, "for once I shall be perfectly thankful to crawl back on board." She breathed a sigh of relief. "I'd like to prove that I could dock all by myself, but the effort is too much to make right now."

She held the boat against the current for a moment before she called. Strangely enough, beside the riding light, the rest of the ship was darkly silent. Peculiar, she thought, inasmuch as they were both reading when she left.

"Frank", she called, "would you help me in?" She waited for a minute, reflecting, "They'll probably gloat over my inability to bring her in myself, but I don't care now. I'm too tired to be in the least bothered by any of their jibes."

There was no answer from the yacht. Impatiently she called again. "I suppose they're trying to be funny," she muttered, "but they don't usually pull off a stunt like this."

"It couldn't possibly mean", she contemplated in terror, "that this isn't our boat?" The general appearance, as much as could be seen through the darkness was the same. She pulled the boat around again, leaning forward to where the name was painted on the side.

"Vamp", she read aloud. "Why, it isn't our boat!" In despair she sat down, undecided which direction she should follow. The slow slapping of the waves against the white sides of the yacht echoed her loneliness as regularly as the tick of a clock in an empty room.

"Well", she muttered philosophically, "there are two things that can be done. Either I can row forward, or I can row back." She looked down at the black water which had lost its transparence and merely presented an opaque surface.

"If worse comes to worse, I'd rather trust to my own ability to swim to shore, rather than an attempt to manage this rowboat".

Out to sea the dull boom of the fog horn cut thickly through the darkness. Behind her, a bulk appeared swiftly, looming into shape. It was a channel marker, black and cold looking. Jean shivered as she looked at it; it was too representative of warnings and forebodings.

"Well, I've got to do something," she reflected, "I can't just sit still." She looked down at the water. "I can't even do that", she reflected. "I'm drifting all the time."

(To be continued)

KA GIRDEJOME

"M. S." Centro Iždininkės E. Statkienės sūnus sunkiai susirgo. Sąjungietės yra prašomos pasimelsti už jo sveikatą.

Nellie Thompson, 5-tos kp. iždininkė, sveiksta po sunkios operacijos.

Vincas ir Teklė Mitchell iš Nashua, N. H., šventė 25 m. vedybinio gyvenimo sukaktį. T. Mitchell yra ilgametė sąjungietė, daug dirbusi savo kuopoje ir apskrityje. Ji yra kuopos finansų raštininkė ir Mass., Maine ir N. H. Apsk. Iždininkė.

SU SAJUNGIETĖMIS

DETROIT, MICH.

Jau praėjo seni metai. Mūsų kuopa, vadovaujama energingos pirmininkės Antaninos Balkus, pažvelgus į praėjusius metus gali didžiulius pasiektais darbais. Kuopos narės uoliai prisidėjo prie lietuviškos veiklos. A. L. R. K. Federacijos 4-tam skyriuje, BALFo 76-tam skyriuje, Detrito Lietuvių Organizacijų Centre ir savoje Dievo Apvaizdos parapijoje.

Ne pro šalį priminti, kad 54-tos kuopos narės visuomet dirba taikoj, ramybėj ir vienybėj. Su Dievo pagalba mes tikime, kad mūsų darbas Bažnyčios ir Sąjungos naudai vis eis pirmyn.

Pabaigėm metus metiniu susirinkimu, kuriame buvo išrinkta nauja valdyba: Dvasios Vadas Kun. Juozapas Čižauskas, Pirm. Julia Medinis, V. Pirm. Mary Blush, Fin. Rašt. Ona

Kase, Prot. Rašt. Ann Valatka, Ižd. June Shamualuas, Iždo Globėja Mary Tollus, Knygų Peržiūrėtojos — Petronella Medonis — Anna Kremblese.

Atstovai: A.L.R.K. Federacijos 4-tas Skyrius — Petronella Medonis, Alice Savickas; BALFo 76-tas skyrius — Mary Rufus, Marie Kase, Mary Blush; D. L. O. C. — Marie Kase ir Helen Stepanauskas.

Po rinkimų svarstėm pašalpos klausimą. Elžbieta Paurazas, buvusi Centro valdyboje ilgus metus išaiškino pašalpos skyriaus padėtį ir ateitį. Diskutuota, bet nieko galutinai nutarta. Bet prieita prie dviejų nuomonių. 1—Panaikinti pašalpos skyrių visai. 2—Palikti pakeliant duokles pagal Centro valdybos nuomonę. Klausimas bus toliau svarstomas ir nutarimai pateikti ateinančiam seimui.

54-tos kuopos narės išreiškė gilią užuojautą Mary Mlodzianowski, kurios vyras a. a. Leo Mlodzianowski ir Tėvas a. a. J. Urbonas mirė praėjusiais metais.

Narės širdingai dėkoja mūsų buvusiai pirmininkei Antaninai Balkus už jos energingą ir su dideliu pasiaukojimu vadovavimą per keletą paskutinių metų. Žinoma, kad, nors apleido pirmininkystę, vis tiek darbuosis sykiu su mumis taip kaip visados. Laimės ir pasisekimo naujai valdybai ir Nauji Metai tebūna gausūs naujų narių skaičium.

Korespondentė

WORCESTER, MASS.

Gruodžio 1—įvyko paskutinis 1952 metų susirinkimas. Išklauius įvairius raportus, nutarta iš izdo paaukoti penkis dolerius Labdarybės Draugijos Kalėdiniam Fondui, taipgi susirinkime padaryta rinkliava ir iš viso bus įteikta \$12.60.

Nutarta ruošti prieš užgavėnes Kugelių ir Kazyrų vakarą šv. Kazimiero parapijos bažnytinėj svetainėj.

Į 1953 Valdybą išrinkta pirmininke Angela Irlikatė. Tai bene bus pirma iš naujakurių, kuri užima tokią vietą Moterų Sąjungoj. Sąjungietės supranta, kad mūsų naujakuriuose glūdi svarbi kultūrinė jėga, kurios įtraukimas į mūsų centralines organizacijas vien teigiamai tegali atsiliepti bendrame Amerikos Lietuvių gyvenime.

Nuoširdžiai pasižadėjo talkininkauti A. Irlikaitei visos darbščios mūsų sąjungietės ir kuopos valdybos narės, būtent: Vice-Pirm. M. Watkins, Prot. Rašt. M. Žemaitienė, Fin. Rašt. M. Delionienė, Ižd. N. Thompson, Iždo Globėjos R. Pinkus ir A.

Matukaitienė, Tvarkdarė E. Thompson ir korespondentė V. Liutkienė.

Pabaigus reikalus eita prie socialinės vakaro dalies, nes visų dėmesį viliojo gražiai išpuošta Kalėdų eglaitė ir kupinas stalas spalvingai įrištų dovanėlių. Darbščios ir sumanios veikiančios komisijos ir valdybos dėka suruošta tas Kalėdų stalas ir skanūs užkandžiai.

Kalėdinės giesmės ir dainos, Santa Claus'so krečiami juokai ir išdalytos dovanos sudarė visoms gražią šeimniško pobūvio nuotaiką, taip kad nenoromis skirstės namo, linkėdamos viena kitai — Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų.

Rutvilė

UŽUOJAUTA

5-ta kp. Worcester, Mass., reiškia gilią užuojautą J. Donnelly ir jos šeimai, mirus jos vyrui a. a. Benjaminui Donnelly.

WORCESTER, MASS.

69-tos kp. valdyba, 1953 m.: pirm. Antonia Wackell, vice-pirmininkė Monika Tunstall, protokolų raštininkė Teklė Mažeikienė, finansų raštininkė Nellie Sinkavich, iždininkė Blanche Miller, iždo globėjos Marcelė Kuraišienė ir Nellie Savage, tvarkdarė ir korespondentė Anna Axtin.

Socialinis komitetas — Anna Židelis, Jieva Pigagienė, Kristina Stakūnienė, Julia Sinkavich, Anna Mitchell ir Mary Polaski.

Knygų peržiūrėjimas įvyko pas pirm. A. Wackell, kuri po darbo skaniai pavaišino.

Linkime Leonorai Sapkiūtei greit pasveikti.

Korespondentė

NAUJŲ NARIŲ MOKESČIŲ LENTELĖ

Mokesčiai pirmo pašalpos skyriaus, kuriame mokama \$5.00 pašalpos į savaitę:

Nuo metų	Pomirtinės Skyrius	Pašalpos Skyrius	Apšvietos Skyrius	Viso
16 iki 24	\$0.20	\$0.30	\$0.10	\$0.60
25 iki 34	.25	.30	.10	.65
35 iki 40	.30	.30	.10	.70

Mokesčiai antro pašalpos skyriaus, kuriame mokama \$7.50 pašalpos į savaitę:

Nuo metų	Pomirtinės Skyrius	Pašalpos Skyrius	Apšvietos Skyrius	Viso
16 iki 24	\$0.20	\$0.45	\$0.10	\$0.75
25 iki 34	.25	.45	.10	.80
35 iki 40	.30	.45	.10	.85

Be pašalpos Pomirtinė:

Nuo metų	Pomirtinės Skyrius	Apšvietos Skyrius	Viso
16 iki 24	\$0.20	\$0.10	\$0.30
25 iki 34	.25	.10	.35
35 iki 40	.30	.10	.40
41	.36	.10	.45
42	.37	.10	.47
43	.38	.10	.48
44	.39	.10	.49
45	.40	.10	.50
46	.42	.10	.52
47	.44	.10	.54
48	.46	.10	.56
49	.48	.10	.58
50	.50	.10	.60

Be šių mokesčių, narės sykį metuose moka 50 centų į Lėšų Fondą. Pageidaujama, kad mokesčiai į Lėšų Fondą būtų sumokėti pradžioje metų (sausio, vasario ar kovo mėnesiuose). Pomirtinė \$150.00.

Naujos lentelės mokesčiai neličia senųjų narių. Jie liečia nares, kurios įsirašė į sąjungą po Rugsėjo (September) 1, 1947 metų.

NAUJŲ NARIŲ MOKESČIŲ LENTELĖ

Be Pašalpos \$300.00 Pomirtinės Mokesčiai Bus sekančiai

Metai	Pomirtinės Skyrius	Apšvietos Skyrius	Viso
Nuo 16 iki 24	.50	.10	.60
Nuo 25 iki 34	.60	.10	.70
Nuo 35 iki 40	.70	.10	.80
41	.72	.10	.82
42	.74	.10	.84
43	.76	.10	.86
44	.80	.10	.90
45	.83	.10	.93
46	.85	.10	.95
47	.88	.10	.98
48	.92	.10	1.02
49	.96	.10	1.06
50	1.00	.10	1.10

Be šių mokesčių, narės sykį metuose moka 50 centų į Lėšų Fondą. Pageidaujama, kad mokesčiai į Lėšų Fondą būtų sumokėti pradžioje metų: sausio, vasario ar kovo mėnesiuose.

MOTERŲ SAJUNGOS CENTRO VALDYBA 1951-53 M.

DVASIOS VADAS —
Rev. F. Juškaitis
432 Windsor St.
Cambridge, Mass.

PIRMININKĖ —
Julia Mack
9 Dean St.
Worcester 2, Mass.

1-VICE-PIRM. —
Antonia Wackell
237 Millbury St.
Worcester, Mass.

2-VICE-PIRM. —
Marcelė Watkins
110 Barnard Rd.
Worcester, Mass.

RAŠTININKĖ —
Marijona Vaičiūnienė
1927 So. 49th Ave.
Cicero 50, Ill.

IŽDININKĖ —
Elena Statkienė
4446 S. Washtenaw Ave.
Chicago 32, Ill.

IŽDO GLOBĖJOS —
Marijona Zemaitienė
47 Waverly St.
Worcester 4, Mass.

Joan Sepavičienė
69 Hadwen Rd.
Worcester, Mass.

REDAKTORĖ —
Matilda Pauliukonienė
32 Arthur St.
Worcester 4, Mass.

DIREKTORĖS

ILLINOIS
Agnes Stašaitienė
1413 So. 48th Ct.
Cicero 50, Ill.

MASS, MAINE ir N. H.
Teklė B. Mažeikienė
9 Ashmont Ave.
Worcester, Mass.

MICHIGAN
Ona Kase
16234 Lesure Ave.
Detroit 27, Mich.

NEW YORK ir N. JERSEY
Stasė Strazdienė
135 Liberty St.
Linden, N. J.

OHIO
Ona Stepulionienė
6700 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

PENNSYLVANIA
Julijona Tamanauskienė
218 Oak St.
Minersville, Pa.

LITERATINĖ KOMISIJA
Albina Poškienė
6606 S. Washtenaw Ave.
Chicago 29, Ill.

Donna Kaminskienė
6604 S. Washtenaw Ave.
Chicago 29, Ill.

Anna Kumstis
194 Cottage St.
Athol, Mass.

SKUNDŲ KOMISIJA
Augusta Satkienė
1420 S. 48th Ave.
Cicero 50, Ill.

Marijona Šriupšienė
6733 S. Campbell Ave.
Chicago 30, Ill.

Ona Sidabrienė
6 Commonwealth Ave.
Worcester 4, Mass.

FINANSŲ KOMISIJA
Veronika Liutkienė — Pirm.
30 Arthur St.
Worcester 4, Mass.

DAKTARAS - KVOTEJAS
Dr. S. Biežis

LEGALIS PATARĖJAS
Adv. Konstant Savickas

REDAKCIJOS KAMPELIS:—

Moterų Dirvos redakcija taria širdingą ačiū visiems, kurie prisidėjo straipsniais, korespondencijomis ar kitokiais raštais 1952 metais. Esu dėkinga už kritikas, kurios pagelbėjo redakcijai. Prašome ir šiais metais neužmiršti parašyti į "M. D.". Kuopų raštininkėms ačiū už greitus atsakymus ir pagalbą tvarkant adresus ("mailing list").

Naujoms rašytojoms: — Rašykite tik vienoje popierio pusėje, vartokite "double spacing" rašydamos mašinėle ar ranka. Rašykite kas yra įdomu, nepamirškite: — kas, ką, kada, kodėl ir kur. Atsiųskite raštus ko anksčiausiai. Atminkite, kad birželio įvykiai atsiųsti į redakciją spalio mėn. yra pasenę dalykai.

Nepamirškite pakeisti savo antrašą, jei manote persikelti į kitą vietą, nes negausite "Dirvos". O "Dirva" nenorėtų aplenkti Jūsų nė vieną mėnesį.
Red.